

Protokol o hodnocení bakalářské práce

Název práce: Ilustrace a přebal ke knize Dracula - Bram Stoker

Práci předložila studentka: Jakub Vichr

Studijní obor: Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Posudek oponenta práce :

Práci hodnotila: PhDr. Vladimíra Zikmundová, Ph.D.

1. Cíl práce

Cílem bakalářské práce Jakuba Vichra bylo především v praktické rovině zpracovat ilustrace ke knize Brama Stokera „Dracula“ a vytvořit maketu této knihy v autorském pojetí. Tento cíl práce byl naplněn. K tomuto účelu bylo zadáno předložit 20-30 kresebných návrhů. Tento dílčí cíl byl splněn a v minimálním rozmezí student dokládá skicovní materiál na přiloženém DVD. V textové části práce měl student interpretovat inspirační zdroje a východiska a věnovat se popisu výtvarného záměru. Toto student splnil, ovšem se závažnými výhradami ke komplexitě předkládaných informací, které popíšu dále.

2. Obsahové zpracování

Praktickou část práce považuji za velmi kvalitní. Student prokazuje hluboké zaujetí příběhem, které mu viditelně pomáhalo k úspěšné realizaci této části práce. V „ilustracích“ (záměrně používám uvozovek, abych vyzdvihla netradiční přístup k ilustrování díla – původním podkladem k drobným ilustracím v maketě knihy jsou digitalizované a počítačově upravené velkoformátové malby) student jednak prokazuje vynikající zvládnutí figurální tematiky a jednak v kontextu vizuální gramotnosti nalezení příhodné formy pro sdělení jednotlivých obsahů s dosažením vysoké pravděpodobnosti intenzivního výtvarného a emocionálního zážitku pro

potencionálního čtenáře/diváka. Přestože (tak jak sám student v úvodní kapitole svou práci hodnotí) ilustrace nemají zcela jednotný charakter, dají se najít určité, zejména formální prvky propojující celé dílo. Na druhou stranu v teoretické části popisu práce s formou a obsahem shledávám závažné nedostatky ve vysvětlení postupu tvorby, které by více ukotvily celý záměr a přesvědčivěji kvalitu výsledného souboru obhájily. Student v popisu tvorby zůstává spíše na povrchu, věnuje se hlavně tomu, jak sám pracoval s odkazem na inspirační zdroje ve filmové tvorbě, které cituje ale pouze 2 (filmového materiálu na toto téma však vzniklo velké množství), a to ještě velmi nepřesně (copak si má čtenář textu BP neznalý věci představit pod formulací „další známé ztvárnění Draculy, tentokrát z roku 1992“? – taková formulace bez dalšího zpřesnění by neměla ve vysokoškolské kvalifikační práci být snad ani uplatněna (tím spíš, že student označuje tuto Coppolovu verzi Draculy za neobjíbenější!). Za samozřejmost bych také pokládala, pokud student hovoří o nějakém vizuálním charakteru, který byl pro něj v práci zásadní inspirací, že jej v práci ukáže a podrobněji porovná. Jakub Vichr se ale omezuje na kusá srovnání (např. na str. 10 – ...vzhled jsem pozměnil tím, že jsem přidal do úst více špičáků...). Textová část je pro mě více než teoretickým zakončením práce, popisem vlastního výtvarného zážitku z tvorby s přihlédnutím k několika málo inspiračním zdrojům. I tento charakter práce by byl přípustný, kdyby jej student poctivěji vytěžil, využil nabízené přístupy například prostřednictvím složek výtvarného zážitku (např. Slavík, Umění zážitku, zážitek umění, 2001) ve vlastní práci a rozdílných zážitků z inspiračních zdrojů. Student srovnává svoji tvorbu ponejvíce s filmovou tvorbou. Možná by tedy neškodilo hlouběji se zabývat tím, jaké přístupy volili různí tvůrci a jak a v čem konkrétně ovlivnilo jejich dílo vlastní koncepci studenta (v kapitole 6.13 na str. 21 student píše, že se obraz nevztahuje k žádné konkrétní pasáži knihy, přesto ale dosti zřetelně odkazuje na filmovou sekvenci z Coppolova filmu z r. 92, kde Mina od určitého okamžiku vystupuje právě se znamením na čele vypáleným hostií). Mimo to autor textu zcela odhlíží od toho, že kromě filmových verzí příběhu existuje také řada knižních vydání. Aby obhájil originalitu vlastního přístupu, měl by na základní úrovni zvládnout porovnání s vybranými ilustracemi ve vydané literatuře. A ani pokud by se student nevěnoval přímo vybranému námětu, pokládám za zcela zásadní nedostatek, že svoji výtvarnou tvorbu porovnává s jediným autorem, a to tvůrcem komiksů Neilem Gaimanem. Vzhledem k „eklekticismu“ obrazové přílohy, neměl by student rozšířit počet inspirátorů nad jediného autora?

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Po stránce vizuální skýtají ilustrace zajímavé a podmanivé vjemy. Hra s formou v rozpětí rozechvělého malebného přístupu po strohý počítačem upravovaný tvar není nepříjemná. V textu práce jsem ale vždycky nenašla příliš mnoho opory v tom, „proč to nebo ono je zrovna tam, kde to je“. Zásadně mi také chybí popis skutečného technologického postupu. Autor tvrdí, že pracoval s tónovací barvou – s jakou? Student dále nabízí názvy několika funkcí programu, nevěnuje se ale jednak problematice převodu velkých formátů malby do digitální podoby (jak konkrétně jí docílil?, bylo to zcela bezproblémové?) a jednak konkrétněji nepopisuje, jak obrazy digitálně kombinoval, jak postupoval ve výběru a kde bral „krajky, krvavé cákance“ apod. Jinak je ale po řemeslné stránce obraz výborně zvládnutý a požitá technologie velmi vhodně doprovází a navozuje charakter textu předlohy.

Maketa knihy je zdařilá, bohužel vzhledem k náročnosti zvolené technologie - převodu velkoformátových maleb do malého formátu ilustrací – nebylo nejspíš možné zařadit do knihy více ilustrací. Tato je tedy na ně vzhledem celkovému k počtu stran poměrně chudá. Přebal knihy je typograficky velmi dobře zvládnutý až na problematické zarovnání záložky s textem. Pokud vzniká jako hlavní výstup práce typografický produkt, chybí mi v textovém doprovodu vysvětlení výběru použitého fontu.

4. Formální náležitosti

Text práce je plynulý, čtivý, jen se zanedbatelným množstvím chyb. Obsahovou strohost jsem popsala již v kapitole 2 posudku, nyní bych se ještě ráda vyjádřila také k práci s citovanými zdroji. Autor má snahu o korektní citování. Není však skoro z čeho citovat. Pouhé 4 položky seznamu, z čehož 1 je Stokerův román, 1 je Stokerova „fan site“, 1 je zdrojem biografických údajů o Bramu Stokerovi a 1 je stránka jediného inspiračního výtvarného zdroje (v použitých zdrojích student vůbec nepracuje s vybranou filmovou tvorbou), jsou vizitkou toho, že textová část práce byla velmi intuitivně a možná velmi narychlo zhotoveným dodatkem k praktické části práce, která má sice výbornou úroveň, ale absence jakékoli odborné analýzy její hodnotu jako kvalifikační práce v bakalářském studiu s pedagogickým zaměřením zcela zásadně devaluje. Otázkou je, proč student kromě nového vydání Stokerova románu ignoroval odbornou literaturu doporučenou v zadání práce? Viděl například Montagueovu publikaci o „upírologii“?

Obrazová příloha je v kvalitním rozlišení, zcela mi však chybí náhledy postupu tvorby/skici, příklady různých ztvárnění charakterů postav (jak jsem zmínila v kap. 2 posudku).

5. Stručný komentář hodnotitele

Bakalářská práce Jakuba Vichra má silný potenciál v tvůrčí části, část textová z výše uvedených důvodů však zapřičiňuje značnou rozkolísanost a výrazně snižuje kvalitu celku.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Otázky jsou volně rozloženy v těle textu posudku.

7. Navrhovaná známka

Dobře

Datum: 16. 5. 2016

Podpis: PhDr. Vladimíra Zikmundová, Ph.D.

